

Nader onderzoek vleermuizen

**Bestemmingsplan Wijdenes Spaansweg 39 te
Breezand**

projectnummer 0402887.00
definitief revisie 01
26 oktober 2015

Nader onderzoek vleermuizen

Bestemmingsplan Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand

projectnummer 0402887.00
definitief revisie 01
26 oktober 2015

Auteurs

drs. L.C. Smitskamp

Opdrachtgever

Van Lierop Adviesgroep
Wijdenes Spaansweg 55
1764 GK Breezand

datum vrijgave	beschrijving revisie 01	goedkeuring	vrijgave
26 oktober 2015	definitief	M.L. Braad	V.R. Laracker

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
1.3	Projectvoornemen	2
2	Methodiek	3
2.1	Vleermuizen	3
2.2	Vogels met jaarrond beschermd nest	3
2.3	Overzicht veldbezoeken	3
3	Resultaten	5
3.1	Bureaustudie	5
3.2	Bevindingen veldbezoeken	5
3.2.1	Vleermuizen	5
3.2.2	Vogels met een jaarrond beschermd nest	7
4	Conclusies en aanbevelingen	8
4.1	Resultaten onderzoek	8
4.1.1	Vleermuizen	8
4.1.2	Vogels met jaarrond beschermd nest	8
4.2	Toetsing Flora- en faunawet	8
4.2.1	Vleermuizen	8
4.3	Conclusie	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In (ruimtelijke) plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten (Flora- en faunawet). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een veldbezoek uitgevoerd op de locatie aan de Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand waar het huidige gebouw plaats zal maken voor een nieuwe woning (Antea Group, 2015). Uit dit veldbezoek is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Indien dat het geval is dan heeft de ruimtelijke ingreep mogelijk consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van Breezand weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Breezand (Bron: Globespotter, 2014).

1.2 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Breezand aan de Wijdenes Spaansweg 39. De Wijdenes Spaansweg komt ten zuiden uit op de Zandvaart die in verbinding staat met de N99. Ten oosten van Breezand bevindt zich op ruime afstand de spoorlijn Schagen - Den Helder. In Figuur 1.2 is de nauwkeurige begrenzing van het plangebied weergegeven. In Figuur 1.3 is een impressie van het plangebied gegeven.

Figuur 1.2. Luchtfoto van plangebied Wijdenes Spaansweg 39 en omgeving.

Figuur 1.3. Impressie plangebied Wijdenes Spaansweg 39.

1.3 Projectvoornemen

In de toekomst zal de bestaande bebouwing gesloopt worden. Alleen de achterliggende schuur met de bestemming 'Bedrijf' blijft bestaan en blijft dienst doen voor de opslag van landbouwmaterialen en fust.

Op het perceel zal na de sloop een vrijstaande woning worden gerealiseerd. De vrijstaande woning heeft een goothoogte van ca. 4 meter en een nokhoogte van ca. 8 meter. De woning zal aansluiten op het bestaande straatbeeld van de Wijdenes Spaansweg. Bij invulling van het plangebied is rekening gehouden met het karakter van de Wijdenes Spaansweg. Hier wordt een groene invulling gegeven aan het voorerf, een ruim erf met een ruime afstand van de weg tot de voorgevel als uitgangspunt.

2 Methodiek

Allereerst zal de methode voor het vleermuisonderzoek besproken worden (paragraaf 2.1. In paragraaf 2.2 is een overzicht gegeven van het doel van de verschillende veldbezoeken, de onderzoeksdata en de bijbehorende weersomstandigheden.

2.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is gewerkt volgens de richtlijnen voor het inventariseren van vleermuizen, die zijn opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus; 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' maart 2013.

Tijdens het onderzoek is (gericht) gezocht naar jagende, trekkende en zwermende vleermuizen. Daarnaast is ook gezocht naar paarterritoria en verblijfplaatsen (zie eveneens paragraaf 2.3).

De vleermuisdetector is bij het vleermuisonderzoek een onmisbaar apparaat. Met dit apparaat worden de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar gemaakt. Door verschillen in klank, ritme en andere kenmerken is het mogelijk de verschillende soorten te onderscheiden en de aard van gedrag te bepalen. Er is steeds met twee detectors gewerkt, een Petterson D200 en een Petterson D240x. De D200 was daarbij afgesteld tussen de 20 en 25 kHz en de D240x tussen de 40 en 45 kHz. Op die manier kunnen alle vleermuissoorten, waarvan het voorkomen in Nederland bekend is, worden ontvangen. Met de Petterson D240x detector kunnen tijdens het veldwerk opname worden gemaakt die achteraf geanalyseerd kunnen worden met behulp van het programma Batsound. Vooral voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen.

2.2 Overzicht veldbezoeken

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een vleermuisonderzoek verspreid (met tussenpozen) over het actieve seizoen van vleermuizen uit te voeren. Om deze reden is in 2015 verspreid onderzoek uitgevoerd in de periode van juni tot en met september. Hieronder worden de meest belangrijke functies in het leefgebied en de bijbehorende perioden uiteengezet.

Zomer- en kraamverblijven van vleermuizen

In de periode 15 mei – 30 juli 2015 heeft onderzoek naar de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven plaatsgevonden. Hierbij zijn drie ronden van twee uur uitgevoerd waarvan twee rondes direct na zonsondergang en één ronde is uitgevoerd in de vroege ochtend tot zonsopkomst (zie Tabel 2.1).

Paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen

In de periode 15 augustus – 15 september 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen. Hierbij zijn twee ronden van twee uur uitgevoerd waarvan één ronde 1 uur na zonsondergang en één ronde in de vroege ochtend is uitgevoerd (zie Tabel 2.1).

Tabel 2.1. Overzicht tijdstip en omstandigheden veldbezoeken vleermuisonderzoek.

Datum	Tijd	Gemiddelde temperatuur	Wind	Bewolking
06-07-2015	22:01 – 00:01	20°C	1	Licht bewolkt
07-07-2015	03:29 – 05:29	16°C	2	Licht bewolkt
28-07-2015	21:37 – 23:37	15°C	2	Bewolkt
21-08-2015	20:52 – 22:52	21°C	1	Helder
11-09-2015	05:08 – 07:08	13°C	2	Helder

Vliegroutes en foerageergebied

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied heeft simultaan met de overige vleermuisinventarisaties plaatsgevonden. Vliegroutes en foerageergebieden zijn op kaart worden ingetekend. Voor een volledig beeld zijn hierbij zowel ochtendronden als avondronden uitgevoerd.

Winterverblijven

Winterverblijven van vleermuizen zijn op basis van zwermgedrag in de periode 1 augustus – 15 september simultaan met de rondes naar paarverblijven geïnventariseerd.

Gedurende de veldbezoeken is het onderzoeksgebied te voet doorkruist, zodanig dat een gebiedsdekkende inventarisatie werd verkregen.

3 Resultaten

3.1 Bureau studie

Het onderzochte plangebied bevindt zich in een omgeving waar volgens de meest recente verspreidingsgegevens de in de onderstaande tabel (Tabel 3.1) genoemde vleermuissoorten in theorie waargenomen kunnen worden (Bron: Telmee.nl 2010-2015).

In de tabel staat per soort weergegeven hoe ze het landschap gebruiken, waar verblijfplaatsen aangetroffen kunnen worden en de status van voorkomen in Nederland. Daarnaast is met een kruis per soort aangegeven welke potenties het onderzochte plangebied en de nabije omgeving voor de desbetreffende soort heeft.

Tabel 3.1. Schematische weergave van het landschapsgebruik door vleermuizen.

Soort	Foerageergebied	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Licht jachtgebied	Licht vliegroute	Verblijfplaats in bomen	Verblijfplaats in gebouwen	Status
Gewone dwergvleermuis	X	X	X	X	X					A
Laatvlieger	X	X	X	?	X					A
Meervleermuis	-	X	X	X	-					Z
Ruige dwergvleermuis	X	-	-	X	X					VA

Legenda	
	De vleermuissoort is niet gevoelig voor licht in het jachtgebied en/of op de vliegroute. De vleermuissoort foerageert/migreert ook in lichte plaatsen.
	De vleermuissoort is gevoelig voor licht in het jachtgebied en/of op de vliegroute. De vleermuissoort foerageert/migreert op donkere plaatsen.
	De vleermuissoort heeft een verblijfplaats in bomen.
	De vleermuissoort heeft een verblijfplaats in gebouwen.
A = algemeen, VA = vrij algemeen, Z = zeldzaam, ZZ = zeer zeldzaam.	

3.2 Bevindingen veldbezoeken

3.2.1 Vleermuizen

De bevindingen van het vleermuizenonderzoek staan hieronder per type onderzoek weergegeven. Afsluitend zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven (zie Figuur 3.1).

In totaal is in het plangebied en omgeving de onderstaande soorten aangetroffen:

– Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> ;
– Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i> ;
– Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> .

De overige in de tabel (Tabel 3.1) genoemde soort (meervleermuis) is niet in het plangebied of de directe omgeving daarvan aangetroffen.

Per onderzochte functie (zie ook definities in het kader in Figuur 3.2) wordt hieronder het gebruik van het plangebied door de gewone dwergvleermuis nader toegelicht.

Zomer- / kraamverblijven

Binnen het projectgebied zijn geen zomer- en kraamverblijven waargenomen. Net buiten het plangebied, in de woning aan de C.J. Collijnstraat 52, is tijdens de ochtendronde een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (zie Figuur 3.1). In deze periode (mei – juli) zijn binnen het plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen en één passerende laatvlieger waargenomen. Buiten het plangebied zijn boven het grasveld ten noorden van het plangebied meerdere foeragerende laatvliegers waargenomen.

Paarverblijven / zwermplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen paarverblijven waargenomen. Er zijn in de paartijd (augustus-september) binnen het plangebied foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Buiten het plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen (zie Figuur 3.1).

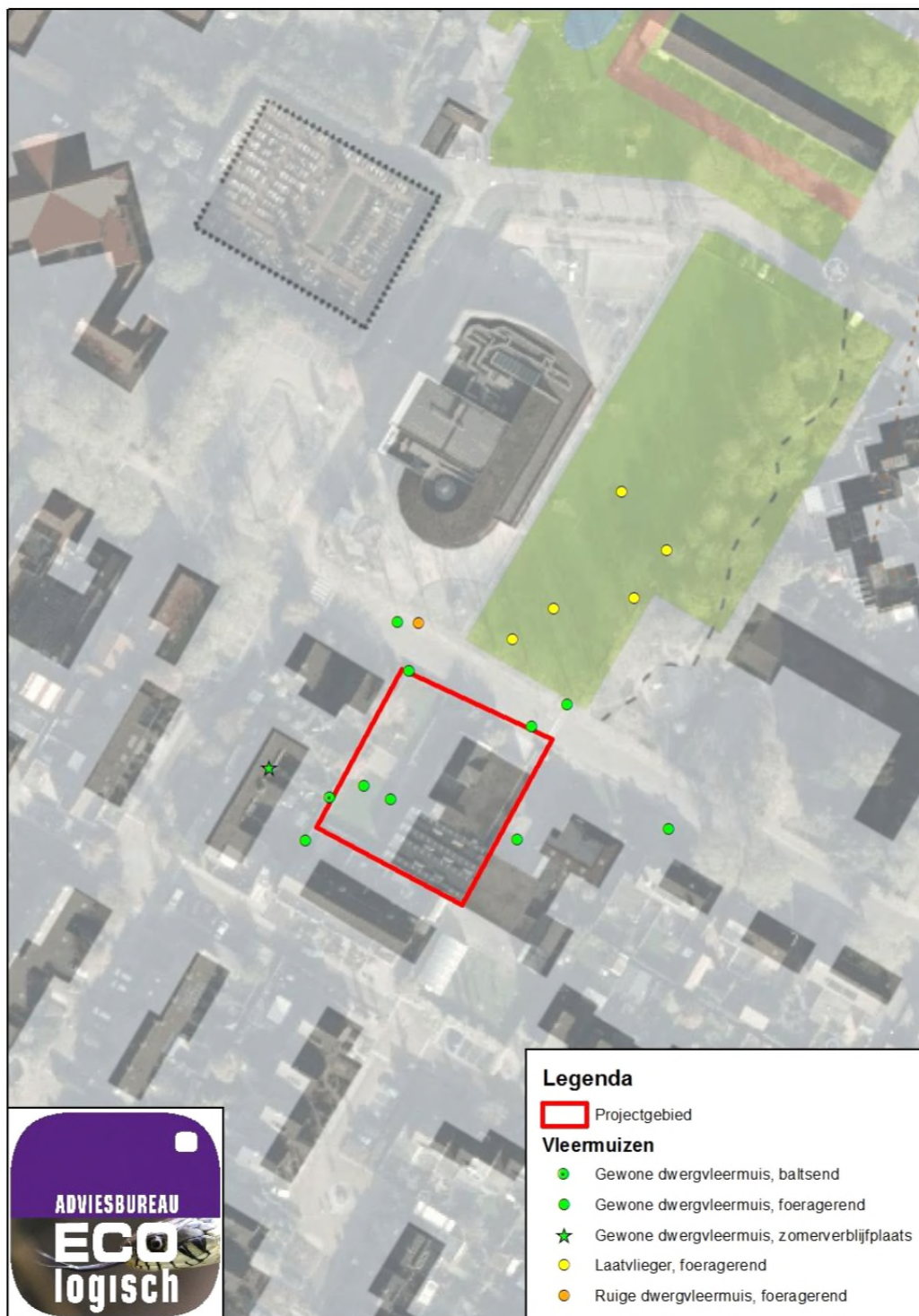
Winterverblijven

Tijdens de inventarisaties in het najaar zijn geen nachtelijke zwermactiviteiten van vleermuizen bij potentiële winterverblijven waargenomen.

Foerageerzones / vliegroute

Binnen het plangebied zijn geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Enkele individuen van de gewone dwergvleermuis maken gebruik van het plangebied als foerageerzone, met name boven het grasveld ten westen van het gebouw. Van een druk bezochte (essentiële) foerageerplek kan echter niet gesproken worden.

Er zijn geen vaste vliegroutes van grote aantallen vleermuizen waargenomen. Echte overduidelijke vliegroutes waarbij met een zekere regelmaat vleermuizen passeren zijn niet gevonden.

Figuur 3.1. Verspreiding (en gebruik) vleermuizen in en nabij het plangebied tijdens de veldbezoeken in de periode juli – september 2015.

Figuur 3.2. Definities belangrijke functies in het leefgebied van vleermuizen.

Verblijfplaatsen/zwermgedrag

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar meerdere typen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit zijn zomerverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen.

Foerageergebied

Gebied waarbinnen een soort foerageert. Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Vliegroutes

Vaste route vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied, waarvan minimaal 5% van de in de verblijfplaats aanwezige individuen gebruik maakt. Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt).

Paarterritoria

Territorium waarbinnen een mannelijke vleermuis baltst en deze verdedigt tegen andere mannetjes. Binnen een paarterritorium ligt de paarverblijfplaats.

Baltsroep

Sociaal geluid (roep) dat mannelijke vleermuizen gedurende de paartijd produceren met de functie om vrouwtjes te lokken en andere mannetjes af te weren. De baltsroep kan bestaan uit een werfroep en contactroep.

Baltslocatie

Een locatie waar de functie baltsen is en geen paarterritoria of paarverblijfplaatsen worden waargenomen.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Resultaten onderzoek

4.1.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek in de periode juli tot en met september 2015 zijn in het plangebied aan de Wijdenes Spaansweg te Breezand drie vleermuissoorten waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis;
- *Ruige dwergvleermuis*;
- *Laatvlieger*.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied niet aangetroffen. In het plangebied zijn tevens geen vliegroutes aangetroffen. Paarverblijfplaatsen zijn niet vastgesteld (enkel één buiten het plangebied). Bij de inspectie van het gebied bij daglicht zijn geen sporen (uitwerpselen, afgebeten insectenvleugels e.d.) gevonden die aan vleermuizen toegekend kunnen worden.

In het plangebied wordt niet veel en willekeurig gefoerageerd door vleermuizen. Er is geen sprake van een massaal bezocht foerageergebied in het plangebied.

4.2 Toetsing Flora- en faunawet

4.2.1 Vleermuizen

In de nabijheid van het plangebied is een zomerverblijfplaats aangetroffen. Deze is beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Aangezien de verblijfplaats buiten de invloedszone van de relatief geringe ingreep binnen het plangebied gelegen is, heeft het voornemen geen effect op deze verblijfplaats. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Foerageergebied is beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Echter, het plangebied wordt niet intensief gebruikt als foerageergebied. Daarnaast is in de directe omgeving voldoende alternatief en vergelijkbaar foerageergebied aanwezig. Er wordt door het voornemen geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen aangetast.

4.3 Conclusie

Op basis van het uitgevoerde vleermuisonderzoek kan in alle redelijkheid worden gesteld dat de voorgenomen plannen weinig of geen invloed zullen hebben op de vleermuisactiviteiten die zijn vastgesteld binnen het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. 06 - 20606920
E. reinier.vantrigt@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2015

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.